

239 ALEXANDER II:S DÖD INFÖR EUROPA.

Morgonbladet n:o 66, 21.III 1881

I alla¹ Europas stater hafva regeringarna och representerande församlingar – med ett undantag – och äfven Nord Amerikas förenta stater skyndat att uttala sin afsky för dådet i S:t Petersburg den 13 mars och sitt deltagande i kejsarfamiljens sorg.

Märkligast äro yttrandena i Franska Republikens senat och Deputerade kammare samt i Engelska parlamentet.

I franska senaten föreslogs af presidenten Say ett uttryckande af afsky för mordet och vördnaden för den hädangångne kejsarens person. Förslaget upptogs af hertigen Audiffret de Pasquier (konser- 10
vativ) i varma, flera gånger af bifall åtföljda ordalag. Särskildt framhöll talaren Hans visade välvilja för Frankrike (starkt bifall). I deputerade kammaren visade yttersta venstern lust att protestera, men presidenten Gambetta, tillät hvarken diskussion eller omröstning. I båda kamrarne upplöstets session omedelbart efter beslutet.

Såsom i Frankrike blandade sig äfven i Förenta Staterna den nationela egennyttande med i spelet genom erinran om Kejsarens Förenta staterna visade välvilja. I öfrigt fördömdes i sjelfva represen- 20
tanterna hus det politiska mordet och öfverhufvud hvarje mord för föregifna allmänna ändamål, allt i skarpaste ordalag.

I engelska öfverhuset talade utrikesministern lord Granville och understöddes af oppositionens chef lord Beaconsfield, såsom telegrafens säger, med stor vältalighet. I underhuset talade Gladstone, understödd af Northcote, oppositionens chef i detta hus.

Endast i österrikiska riksrådet gick det annorlunda till. Presidenten Smolka, polack, vägrade att upptaga frågan, som blifvit väckt af en tschek. Det tyska partiet förenade sig härmed. Polackarne uttalade sin vägran opåkallade, för att icke släppa tillfället till en demonstration ur 30
händerna. Tyskarne skulle haft tillräcklig orsak i detta, lätt förutsedda faktum; ty ett sådant beslut måste vara enhälligt eller icke alls väckas. Men deras tidningar lära icke tala härom, utan antyda, att den tyska minoriteten måste sätta sig emot ett förslag, som utgått från den federalistiska majoriteten. Att sådant folk är i åtnjutande af politisk frihet, är uppenbarligen ett misstag. De behöfva lära sig af England, huru ett oppositionsparti skall bete sig, och att deras uppförande bidragit att samka vanära öfver båda².

Bland allt, som hittills försports, framstå Gladstones ord såsom en modig mans med insigt och hjerta. I ett alltför kort telgeram hafva de 40
ingått i detta blad. Vi anföra derföre ett utförligare senare ankommet:

»London, den 15 mars. Underhuset. Gladstone föreslog en adress till drottningen, hvare med anledning af attentatet uttalades afsky och uppriktigt deltagande. Talet hänvisade på den svarta otacksamhet, som ensam kunde upptänka och utföra ett dylikt brott. Hela Kejsar Alexnader II:s lif hade varit egnadt åt Hans undersåtars väl. Alexander II:s regering skall evigt fortlefva i Rysslands och den europeiska civilisationens historia såsom upplyst och minnesvärd. Kejsaren har gjort mycket för Ryssland. Vidare prisade Gladstone på det högsta de lifegnes emancipation, införandet af lokal sjelfstyrelse och jurydom- 50
stolar. Det ryska folkets kärlek, hela världens sympati och beundran

¹ Från de Skandinaviska länderna föreligga inga notiser.

² Senare telegram upplysa, att det tilldragit sig före sessionens början och att tyskarnes vägran nu hänföres till berättigad orsak.

öro för all evighet tryggade åt Alexander II:s skugga. – Northcote understödde i värtaliga ordalag motionen, som antogs enhälligt, äfvensom en kondoleansadress till hertiginnan af Edinburgh.

Äfven öfverhuset har gillat tvenne dylika adresser.

Man bör komma ihåg, att England icke har att aflägga tacksägelser. Två år äro ej förgångna sedan de båda folken, såsom ofta förut, stodo mot hvarandra med handen vid svärdsfästet. Men en sann statsman, tillika en stor man äfven i vetandets verld, väger icke detta. Han uttalar hvad han vet vara och i historien skola förblifva erkänd sanning.

10

240 NÅGRA ANMÄRKNINGAR ANGÅENDE KREIKAN KIELIOPPI, KIRJOITTANUT K. J. LIN- DEQVIST.

Morgonbladet n:o 69, 24.III 1881

Jag är ingalunda rätter man att ur vetenskaplig synpunkt uppskatta detta lärda arbete. Men jag tilltror mig, nutidens utomordentliga pedagoger må derom säga, hvad de behaga, hafva något vetande om, hurudana läroböcker en skola behöfver. Min fasta öfvertygelse, att de okunniga och omdömeslösa efterbedjarena af hvad andra försäkrat dem utgöra en nutidens fordan, om det lyckas dem att i våra skolor utrota den humanistiska bildningen, skola förstöra finska folkets framtid, inger mig intresse äfven för Grekiskans lärande.

20

Herr lektor Lindeqvist är en utmärkt lärare och kanske än mera framstående kännare af de gamla språken. Det är derföre med all skyldig aktning för författaren dessa anmärkningar framtråda.

30

I boken har jag tittat här och der, först på formläran för verbum; och till min stora glädje funnit att författaren öfvergifvit det dumma Arendtska originalitets-jägtandet, hvilket hr L. tidigare sökte göra gällande i den af honom öfversatta grammatiken. Denna förtjenst är nu blott negativ. Men en stor positiv förtjenst har förf. inlagt genom att till slutet af etymologin förvisa läran om ljudlagarne – såsom man redan af innehållsförteckningen finner. I förbigående må frågas, om det verkliga gjort förf. så stor glädje, att genom hänvisning till paragrafnummer, icke till sidotalet få förarga hvar och en, som vill taga någon notis om hans bok? Paragraf hade ju derjemte kunnat utsättas framför rubriken eller inom parentes efter densamma. Men man får i vårt land vara en författare eller förläggare tacksam, som likväl består en sådan förteckning. Nuförtiden anses väl i andra länder underlåtet här af bevisa bristande vett.

40

Men hvarföre har icke förf. ökat sin förtjenst med att relegera äfven de stundom mycket långa inledningarne till deklinationer och konjugationer till dessas slut?

50

Förtjensten beror deraf, att mången lärare, såsom fortskridandets beryktade representant, följer fåran åt och pluggar dessa abstrakta reglor i pojkarne, förr än de hafva något ordförråd att tillämpa dem på. Förf. hade icke bordt föranleda ett sådant användande af boken. Jag finner icke heller, att han gifvit någon anvisning i saken i företalet. Detta är illa betänkt. I början af inledningen till, konjugation t. ex. får lärjungen veta, att »verbets genera äro tre: aktivum medium» o. s. v. Derpå berättas för honom: »De verba, som sakna aktiverna och endast hafva *medium* eller passivum, kallas deponentia». Skall nu lärjungen läsa detta, förrän han sett ett enda *medium* konjugeradt eller någon